

PETRUS

NR 2 2020

Svenska kyrkan
TJÖRN

Tidning för Klövedals, Rönnängs, Stenkyrka och Valla församlingar

...å andra sidan...

Att göra en sommar-Petrus när allt är osäkert är inte helt lätt. Förändringarna har varit många genom arbetets gång, men nu är den här!

Vårens extraordinära händelse, och att vi fortfarande är mitt i en pandemi, påverkar Petrus innehåll. Jag skulle vilja erbjuda mer att läsa som inte berör ordet Corona, men så är inte riktigt fallet. Och kanske är det inte ens trovärdigt utan detta just nu. Även om vi hör det överallt.

Pandemin påverkar oss alla, på olika sätt, men vi är alla drabbade. Det är mycket svårt för många. Men trots det finns det i flera av texterna tankar kring tacksamhet. Tankar kring att det är det lilla som räknas. Kanske tar den otäcka pandemin fram det bästa ur oss, att vi blir medveten om de små sakerna igen. För när var vi riktigt tacksamma för att vi kunde träffas senast? För bara några månader sedan tog vi det för givet.

Kyrkoherde Johan, tar upp det i sin text (sid 4 och framåt), likaså biskop Susanne i sin (sid 23) och jag har läst En liten bok om lycka, som belyser vikten av tacksamhet för att bli lycklig. (sid 12 och framåt). Går det att vara tacksam i en svår tid? Eller är det rent av en livlina, en förutsättning för att orka? Jag har inga givna svar.

Ett sommarnummer av Petrus som är så olik vad det brukar, utan ett vanligt välfyllt kalendarium. Men jag är tacksam för att den är här! Och vad som ändå kommer att hända i sommar kan du läsa om på vår hemsida och i våra annonser i ST-tidningen. För vi hoppas och tror på både gudstjänster och musik, pilgrimsvandringar och barnaktiviteter. Och så solen förstås!

Vi ber för varandra!

TINA AUGUSTSSON
KOMMUNIKATÖR

PETRUS Nr 2 2020

KLÖVEDALS, RÖNNÄNGS, STENKYRKA OCH
VALLA FÖRSAMLINGAR

Redaktion:

Tina Augustsson
Kommunikatör
tina.augustsson@svenskakyrkan.se
0733 230 502

Johan Ernstson
Kyrkoherde, ansvarig utgivare
johan.ernstson@svenskakyrkan.se
0733 230 503

Delas ut till alla hushåll på Tjörn och till alla fritidshushåll.

Upplaga: 13 000
Tryck: Risbergs Information & Media AB

Petrus trycks på miljövänligt papper

Ansvarig utgivare: Johan Ernstson
Titta gärna in på vår webbsida:
www.svenskakyrkan.se/tjorn

*Om inte annat anges är bilderna
tagna från Svenska kyrkan Tjörns bildarkiv.*

Följ oss på vår blogg:
<http://blogg.svenskakyrkan.se/svenskakyrkantjorn/>

Svenska kyrkan Tjörn
Hamngatan 17, 471 32 Skärhamn
Telefon växel: 0304 66 00 55
www.svenskakyrkan.se/tjorn

DÄRFÖR HAR DU FÅTT DENNA TIDNING

Distribution av denna tidning är oadresserad direktreklam (ODR). Den tjänsten får Posten sälja för så kallad icke kommersiell information. Dit hör till exempel information från politiska partier och religiösa organisationer. Den här typen av information delas ut oavsett om man undanbett sig reklam eller inte. Vi vet att varje gång vi delar ut information på det här sättet blir en del glada och andra irriterade. Till er som inte vill ha tidningen ber vi om ursäkt att vi stör och ber er lägga den i pappersåtervinningen. Er andra önskar vi en stunds trevlig läsning.

- sid 2 ... å andra sidan
- sid 4 Tankar nu – för tiden
- sid 7 Från oss till er
- sid 8 Den leende kyrkan
- sid 10 Hjälp oss hjälpa andra!
- sid 12 En liten bok om lycka
- Sid 15 Samtalsstöd
- Sid 16 Sommarprogram
- Sid 23 Sommarhälsning från biskop
Susanne
- Sid 24 Kriser hanteras bäst gemensamt
- Sid 26 Vem är Gud i Corona-tider?
- Sid 28 Alla tillsammans Tjörn
- Sid 30 Kontakt/adress
- Sid 31 Korsord
- Sid 32 Baksida

Foto: Tina Augustsson

SID 8 HUR VI FICK VÅR LEENDE KYRKA

Foto: Gustaf Hellsing IKON

SID 10 HJÄLP OSS HJÄLPA ANDRA!

Foto: Tina Augustsson

SID 12 EN LITEN BOK OM LYCKA

Nästa nummer av **PETRUS** utkommer i början av oktober. Saknar du tidningen i din brevlåda kan du hämta den i närmaste kyrka på Tjörn eller på pastorsexpeditionen.

Svenska kyrkan
TJÖRN

JOHAN ERNSTSON
KYRKOHERDE

TANKAR NU – FÖR TIDEN

SENAST JAG SKREV I PETRUS SÅ KUNDE INTE JAG, OCH TROLIGEN INGEN ANNAN HELLER, I VÅRA VILDASTE OCH MEST DYSTOPISKA FANTASIER FÖRESTÄLLA OSS DEN TID VI JUST NU LEVER I. MYCKET, DET MESTA, ÄR ANNORLUNDA OCH VI LEVER LITE DAG FÖR DAG UTAN NÅGON SÄKER FRAMTIDSBILD – SAMTIDIGT SOM OCKSÅ MYCKET ÄR NÄSTAN SOM VANLIGT. DET STÄLLER TILL DET FÖR OSS – OVISSHETEN. ATT PLANERA, MEN ÄNDÅ INTE PLANERA...

Vi kan inte veta så mycket säkert – men det vi vet är att det kommer att komma ett "efteråt". Men hur blir det då?

Häromsistens hörde jag en krönika på radio. Jag tror det var Emil Jensen som funderade kring just hur det ska bli "efteråt". Funderingen var om det blir precis som vanligt igen eller om blir helt annorlunda? Och båda perspektiven skrämde. För det var ju inte perfekt innan pandemin – allt vi hade

då känns inte jättelockande. Allt var ju verkligen inte bra innan. Men "allt annorlunda" känns inte heller så bra, för vad är då det? Vi kan hoppas på god förändring, men det är en skör balansgång för att inte "kasta ut barnet med badvattnet"!

En annan krönika funderade kring lärdomar att dra av Coronapandemin. Vad kommer vi att värdesätta i ett "efteråt"? Vad kommer vi ha lärt oss? Vi ser att klimatet/miljön/luften mår bättre när vi till exempel inte reser lika mycket och stora, skitiga, industrier står stilla. Samtidigt som siffrorna visar att inte ens denna massiva nedstängning förmår möta behovet av minskade utsläpp. Det krävs mer!

Vi ser vidare att arbetet med klimatfrågan också påverkas negativt av ovissheten. Möten ställs in och stater agerar kortsiktigt, ja de vill till och med lämna åtaganden för klimatet för att nu istället bekämpa pandemin. Men som någon sa: "Vi har inte lyxen att kun-

Foto: Albin Hillett IKON

na välja mellan kriserna". Vi har dessutom lärt oss att världen kan ställa om snabbt om vi vill och måste – men priset är enormt högt. Men kanske något vi måste betala för en framtid?

Och kanske den viktigaste lärdomen handlar om att ta med sig det lilla i det stora. Vi kommer sannolikt att värdesätta vardagen, den vi tagit för givet, i mycket större utsträckning i ett "efteråt". Vi kanske kan lära oss att gräset inte är grönare på andra sidan och att det i många fall finns ett likhetstecken mellan orden flyg och fly. Vi lär oss skala av allt det vi INTE behöver för ett gott liv i det lilla och att det kan ge goda konsekvenser i det stora – som till exempel minskat resande/flygande (fossilberoende) och lägre konsumtion.

Klarar vi dessutom att i "efteråt", utan den destruktiva oron och ovissheten, ta med oss det sänkta tempot som många idag upplever och förmå oss att vila mer i verkligheten som

är vår, då har vi tagit bra steg på förändringsvägen.

Kanske kan vi än mer se värdet av och lita till stabila institutioner och expertis/vetenskap och till grundbultar i våra samhällen som demokrati och folkrörelser. Det i ljuset av alla "fula trynen" som tittar upp och försöker tillskansa sig ekonomisk vinning, makt och inflytande i följd av orostider. Alltifrån de som försöker sko sig till de som för egna syften och vinning försöker nedmontera brett folkligt inflytande och hota demokratin. Något som ytterst är ett hot mot allas rättigheter, lika värde och definitivt ett hot mot ett nödvändigt förändringsarbete.

Jag oroar mig för att demokrati och folkrätt riskerar att försvagas och kidnappas av högerextrema nationalistiska strömningar, i världen liksom här hemma. Personer, rörelser och politiska partier som strävar efter att dela upp i "vi och dom", inskränka yttrande-

Och kanske den viktigaste lärdomen handlar om att ta med sig det lilla in i det stora.

frihet och drömmer om homogen egen (vit) överhöghet. I Sverige ofta utkristalliserat i en längtan efter en "svenskhets" som inte finns och aldrig har funnits.

Det kan väl inte hända i Sverige säger du kanske – jag är tyvärr inte helt säker eller övertygad – och därför behöver vi vara på vår vakt och värna demokrati, internationalism och mänskliga rättigheter. Men kanske kan den knivskarpa tydlighet, och dumhet vill jag lägga till, med vilken dessa rörelser just nu i tiden framträder – ändå hjälpa oss att se. Och den insikten kan lära oss att detta måste bekämpas och övervinnas i ett "efteråt" – för världens och allas skull.

Jag hoppas, och tror, att krisen vi är i kan göra oss mer klarsynta och rusta oss att stå upp för grundvärden i tillvaron. Det som jag, och många med mig, värnar och värdesätter är viktiga motkrafter. Jag tänker på möten, samtal, kultur, mångfald, bildning, öppenhet...

Ett bildat folk kan inte duperas med alternativa fakta och ett kulturbärande folk inser vikten av öppenhet och möten. Ett bildat folk blir aldrig medlöpare i ett system av likformighet och förtryck, de kommer alltid att stå upp för människors rätt.

I ett "efteråt", som vi längtar efter och som kommer, hoppas jag att vi kan:

- *mycket mer värdesätta det vi har och hylla den goda vardagen*
- *tydligare se och uppskatta gemensamma grundvärden och demokrati*
- *bättre bekämpa populism, "enkla lösningar" och extremism*
- *förstå att vi kan ställa om och vara beredda att ta ansträngningen det innebär*
- *bibehålla ett lägre tempo i tillvaron som är mer människovänligt*
- *få kramas, mötas och vara nära i en lite anorlunda och öppnare värld*

En viktig kraft i all denna strävan är i mina ögon kyrkan – primärt kyrkan med stort K. Sammanhanget som bär en tro på en Gud som finns nära och omsluter världen. Kyrkan är till sin grundessens möte och öppenhet. Och kyrkan känner inga gränser. Det bärande ordet i Svenska kyrkan är inte "svenska", det är "kyrkan" som verkar och finns över hela världen. Bortom nationsgränser och uppdelning av människor. Ett sammanhang som, i sina bästa stunder, visar på en viktig och effektiv motbild till allt det som just nu hotar världen.

Jag hoppas och jag TROR! Det bär mig i en kamp för förändring "efteråt"!

JOHAN ERNSTSON
KYRKOHERDE
SVENSKA KYRKAN TJÖRN

FRÅN OSS TILL ER!

VI HAR NOG ALLA OLIKA TEXTER, VERSER OCH MUSIK, PLATSER, FILMER, EN STROF ELLER EN HEL ROMAN SOM BETYDER NÅGOT SÄRSKILT. DE DÄR SOM VI ÅTERVÄNDER TILL, SOM GER TRÖST OCH STYRKA. SOM FÖLJER OSS GENOM ÅRENS LOPP. DE SOM KÄNNES I MAGEN OCH VÄRMER I HJÄRTAT. NÅGRA HAR KANSKE VARIT MED LÄNGE, ANDRA ÄR SENARE BEKANTSKA-PER. HÄR KOMMER SVENSKA KYRKAN TJÖRNS PERSONALS EGNA FAVORITER. VILKA ÄR DINA?

*"Jag tror när vi går genom tiden
att allt det bästa inte hänt än"*
av Håkan Hellström

Från pedagog Erika Andersson, Valla församling.

Och så delar hon med sig av sin favorit-keramik-figur:

FIGUR AV SONIA KERAMIK

Från präst Jaana Pollari Lindström, Stenkyrka församling:

– Den här har jag haft med mig genom ungdomen och jag tänker det är så mitt liv är;

Säg till om jag stör, sa han när han steg in, så går jag meddetsamma.

Du inte bara stör, svarade jag, du rubbar hela min existens.
Eeva Kilpi

Bibelord; Psalm 23 Psaltaren, **Herren är min herde**, läses gärna på värmländska!

Catharina Schönback, diakoniassistent i Valla församling:

– Varje år vid den här tiden sitter jag utomhus och läser Gunnar D Hansson. *Lunnebok*, är bra att börja med och finns i Skärhamnsbibliotekets magasin. Han skriver en blandning av poesi, vetenskaplig text och essäer. Underbart! – Inomhus läser jag riktigt gamla deckare. Maria Lang är oväntat skarp och modern i vissa avseenden. Hon har till exempel med samkönade par i sina böcker redan i mitten av 40-talet.

– Så finns Ylva Eggehorn att tillgå eller varför inte Shakespeares sonetter.

YLVA EGGEHORN

Foto: Mikael M Johansson

Barbro Wiskari, kantor i Valla församling, försommarfavoriter vad gäller texter:

Jag såg den oändlige komma; allvetande och allsmåttige Guden på ryggen, då Han gick fram, och jag hisnade!

Jag spårade efter Hans fotsteg över naturens fält och märkte uti vartenda, även dem jag näppeligen kunde skönja, en oändlig vishet och makt, en outrannsaklig fullkomlighet.

Carl von Linne
ur förordet till *Systemae Natura* 1735

Ur Sv ps 305

*Var är den Vän som överallt jag söker?
När dagen gryr, min längtan blott sig öker; när
dagen flyr, än ej honom finner.*

Jag ser hans spår varhelst en kraft sig röjer, en blomma doftar och ett ax sig böjer. Ut i den suck jag drar, den luft jag andas, hans kärlek blandas.

Jag hör hans röst där sommarvinden susar, där lunden sjunger, och där floden brusar; jag hör den ljuvaste i mitt hjärta tala och mig hugsvala.

J O Wallin 1818

Hur den glada kyrkan blev glad!

INFÖR VARJE SOMMAR KOMMER LEENDET UPP PÅ SKÄRHAMNS KYRKA. ETT LEENDE SOM SYNS PÅ LÅNGT HÅLL OCH FÖRHOPPNINGSVIS SMITTAR. MEN HUR BÖRJADE DET EGENTLIGEN?

Petrus har genom Christina Edvardsson fått tag i fakta. Allt började med att Skärhamn var starthamn för Nordisk seglats 1996. Ledningen för seglatsen kontaktade församlingen i Skärhamn och undrade om vi kunde göra något tillsammans. Då var Bengt Rosenqvist kyrkoherde och han kallade till möte.

Bengt hade själv, när han tittade upp mot kyrktornet, tyckt sig se luckorna som två ögon. Kunde de göra en leende mun? Så bestämde och gjordes.

Måndagen den 24 juni 1996 anländer båtar som ska delta i seglatsen till Skärhamn. På kvällen är det invigning med dåvarande ordförande i kyrkofullmäktige Christer Tegemo som invigningstalare. Klockan 23.00 är det midnattsmässa vid Skärhamns kyrka och det är fullt med folk på berget vid kyrkan. Kyrkoherden skickar en särskild hälsning till ungdomarna som några dagar senare ska lämna hamn och ge sig ut på seglatsen:

"När ni seglar ut från hamnen, vänd er då om och se den leende kyrkan. Påminns då om att Gud ler mot er och är med er."

I den ljusa sommarnatten kunde man se den leende kyrkan, och ett mäktigt fyrverkeri avslutade dagen och invigningen. Dagen efter att leendet hade kommit upp på tornet fick till och med Tjörns kommuns växel ta emot

***"Påminns då om
att Gud ler mot er
och är med er."***

samtal. "Vad är det för konstigt som hänt med kyrkan?" Ja, vad skulle de svara mer än sanningen: "Det är prästen som hittat på!"

När ni under sommaren seglar in i Skärhamns hamn, eller när ni lämnar den. Titta upp mot kyrkan och ni kan vara förvissade om att samma ord gäller än: Gud ler mot dig och är med dig!

I år hissades leendet den 24 maj och sitter uppe till 6 september. En sommarsymbol för Skärhamn och Svenska kyrkan Tjörn.

STÖTTA SKÄRHAMNS KYRKA – INTE BARA LEENDE UTAN ÄVEN UNIK

Skärhamns kyrka ägs och drivs av en egen kyrkoförening, som bara en av två kyrkor i Sverige. Kyrkan används i Svenska kyrkan Tjörns verksamhet. Kyrkan är helt beroende av ekonomiskt bidrag från allmänheten. Du kan enkelt skicka ditt bidrag:

swish 123 161 37 93

bankgiro 5066-4770

BILDEN ÄR TAGEN I SAMBAND MED LEEDETS
UPPHISSANDE I MAJ 2019.

Foto: Tina Augustsson

HJÄLP OSS HJÄLPA ANDRA!

DIAKONERNA I SVENSKA KYRKAN TJÖRN SER ATT BEHOVET ÖKAR, FLER SÖKER HJÄLP VIA OSS. VI HJÄLPER TILL MED ATT KÖPA EN EXTRA MATKASSE ELLER PENGAR TILL NYA SKOR ÅT BARNEN. VI HAR EN DIAKONIKASSA ATT TA PENGAR FRÅN, MEN DEN BEHÖVER FYLLAS PÅ. HJÄLP OSS HJÄLPA ANDRA SOM ETT KOMPLEMENT TILL ANNAN HJÄLP.

Det är lätt att tro att det är ett storstadsfenomen att människor behöver ekonomisk hjälp, att pengarna inte ens alltid räcker till mat. Vi vill gärna att problemen ska finnas längre bort. Men så är det inte. Även på Tjörn, mitt ibland oss, finns det personer som lider. Som aldrig får pengarna att räcka till, som aldrig kan ge sitt barn det där lilla extra eller som aldrig kan unna sig det som vi andra många gånger tar för givet.

– Vi möter allt fler människor som kommer till oss och står helt utan medel. Många hamnar idag emellan stolarna och får ingen hjälp från vare sig socialtjänst, försäkringskassa eller a-kassa, säger Gunilla Gustafsson.

ÖVER HELA TJÖRN

Gunilla Gustafsson är diakon i Stenkyrka församling, men läget är lika över hela Tjörn. Fler kommer till oss med sina behov och det är något som alla diakoner i våra olika församlingar på Tjörn märker av. Reglerna har skärpts från myndigheternas sida och många har svårt att få pengarna att räcka till. Och det kan drabba

DIAKONERNA PÅ
TJÖRN SER ATT BE-
HOVET ÖKAR, FLER
SÖKER HJÄLP AV
OSS. FRÅN VÄNSTER:
GUNILLA
GUSTAFSSON,
CATHARINA
SCHÖNBÄCK, MARIA
ERIKSSON OCH
HELENA
JOHANNESSEN.

Foto: Tina Augustsson

vem som helst. Försörjningsstödet från socialtjänsten är mycket lågt och dagersättningen för flyktingar mycket liten. Pensionerna kan också vara svåra att få att räcka till.

– Vi ser att fler än tidigare lever under väldigt knappa förhållanden, säger Gunilla.

KRISEN GÖR DET VÄRRE

Hon och hennes kollegor befarar dessutom att läget kommer bli värre i spåren av Coronakrisen. Fler blir uppsagda eller tvingade att vara hemma med lägre lön än tidigare. De märker också att den psykiska ohälsan ökar i vårt närsamhälle. Något som ofta leder till att man fattar dåliga beslut eller blir apatisk och inte får räkningar betalade i tid, berättar hon.

– Vi vill ha möjlighet att dela ut pengar i akuta lägen. Kanske handla en kasse med mat eller ett paket blöjor. Att vi kan ha möjlighet att ge människor pengar till ett par nya skor eller bidrag till mediciner, säger Gunilla.

ETT KOMPLEMENT

Hon förtydligar att Tjörns pastorats diakonikassa inte skall dela ut pengar som ett alternativ till att människor söker försörjningsstöd. Istället är vi ett komplement, för de människor där bidrag inte räcker till av olika anledningar. Det är också för dem som får avslag från socialtjänsten eller av olika anledningar inte är berättigade till försörjningsstöd. Då kan vi som kyrka ha ett mera humanitärt synsätt och kan

ATT FÅ PENGAR
TILL DET LILLA
EXTRA, SOM EN
GLASS TILL BAR-
NEN EN VARM
SOMMARDAG
OCH PENGAR
TILL EN MATKAS-
SE, KAN VARA
AVGÖRANDE NÄR
PENGARNA INTE
RÄCKER TILL.
POJKEN PÅ BILD-
EN ÄR EN GEN-
REBILD OCH ÄR
INTE KOPPLAD
TILL TEXTEN.

dessutom hjälpa till snabbare.

ETT SISTA HOPP

Vi som kyrka har ett diakonalt arbete, där vi möter och finns för människor i livets olika skeden. Inte minst när det är svårt och kärt. Ibland är vi deras sista hopp.

– Att rent konkret kunna hjälpa en människa som oroar sig och kanske hungrar med pengar känns äkta och medmänskligt. Vi kommer långt med lyssnande, tröstande och kärleksfullt bemötande men behöver också kunna vara behjälpliga med pengar, säger Gunilla.

– Det ligger också i vårt uppdrag som kyrka och visar på Guds närvaro genom vårt sätt att leva och hjälpa.

TINA AUGUSTSSON

Vill du bidra till Diakonikassan?

Du kan swisha valfritt belopp till **123 664 27 48**. Stor som liten gåva går direkt till behövande i vår närhet. Viktigt att ange **diakonikassa** i meddelandefältet.

FAKTA

Många som får försörjningsstöd har svårt att få pengarna att räcka. Så här ser siffrorna ut för hur de räknar på existensminimum.

Enligt **Socialstyrelsen** är riksnormen för försörjningsstöd från socialtjänsten 2020: För ensamstående vuxen på 3150 kronor, för sambor 5680 kronor.

Riksnormen innehåller kostnader för livsmedel, kläder och skor, fritid och lek, hygien, barn- och ungdomsförsäkring, förbrukningsvaror, dagstidning, telefon.

Som jämförelse beräknar man enligt **Kronofogden** 2020 förbehållsbeloppet eller existensminimum till: 5002 kronor för en ensamstående vuxen och 8264 kronor för sammanlevande makar eller sambor. I normalbeloppet ingår samma saker som i socialtjänstens riksnorm.

Båda beloppen fastställs av regeringen.

EN LITEN BOK OM LYCKA

– EN LITEN BOK MED STORT INNEHÅLL

BOKEN ÄR SKRIVEN AV MICAEL DAHLEN OCH KOM UT I BÖRJAN AV ÅRET. NU HAR JAG LÄST DEN.

Jag är själv fascinerad av fenomenet lycka och vad det är som gör oss lyckliga. Tycker vi generellt förirrat oss bort i en formel som lyder lycka=pengar, och att vi alltför ofta ställer lyckan i proportion till hur andra har det eller vad andra tycker om oss. Vi lurar helt enkelt oss själva och går många gånger miste om att få vara lyckliga. Tror jag.

Dessutom blir det extra intressant att tänka kring ordet lycka under en tid när allt står på ända. När ingenting är som det brukar. När vi faktiskt inte vet någonting om framtiden (vilket vi aldrig vet, även om vi vill tro det, men nu är det mer ett faktum). Går det att vara lycklig i en svår tid?

Sedan är jag fascinerad av Micael Dahlen själv. Professor i marknadsföring vid Stockholms handelshögskola, har sommarpratats (2010), skriver böcker och förekommer då och då i intervjuer och TV-soffor. Jättekänd inom ekonomiområdet men inte heller helt okänd för allmänheten, tror jag. Han är kunnig och rolig. Dessutom ser han ut mer som en estet som felaktigt förirrat sig till Handels, än en professor. Stökigt arbetsrum (syns ofta på bilder), långt hår och svartamålade naglar. Han förändrar helt bilden av en ekonomiprofessor, vilket han dessutom blev endast 34 år gammal. Han bryter mönster och fördomar, bara det gör mig lycklig.

Mot bakgrund av detta var jag bara tvung-

en att läsa *Den lilla boken om lycka*, och nu vill jag förmedla den till dig. På sitt personliga och lättbegripliga sätt, blandat med en hel del humor, lägger Micael Dahlen fram 13 teser kring grunden för lycka. Baserat på sin egen och andras forskning.

Jag har valt ut tre olika områden. Helt utifrån att de intresserar mig och för att jag tycker de är viktiga.

1. TRO

Personer som tror är lyckligare än de som inte tror. Religion är alltså viktig för välmående. För det visar också forskningen, att är man lycklig mår man också bättre. Tron ger en trygghet och en stolthet. Däremot kan man tro på vad som helst. Det finns inget som bevisar att en särskild tro är bättre än någon annan, det viktiga är ATT tro. Det ger dagarna en mening och ett syfte, och det tror jag är särskilt viktigt i oroliga tider. Och tänk att som jag få jobba i en organisation som skapar en grund för lycka. Dit du är välkommen precis som du är dessutom. Smaka på det!

2. VAR TACKSAM

"Den främsta anledningen till att de flesta av oss inte är lyckligare är inte att vi inte har det tillräckligt bra, utan att vi inte tänker på hur bra vi

VAD GÖR DIG LYCKLIG?

har det.” Vi tar saker helt enkelt för givna och glömmer bort att vara tacksamma. Det tycker jag är så sorgligt, men borde vara ganska enkelt att förändra.

I Sverige blir vi generellt lyckligare under våren när solen och värmen kommer tillbaka. Däremot är folk i Kalifornien, som har våra drömtemperaturer året om, inte lyckligare. De tar sitt väder för givet medan vi blir tacksamma de första varma vårdagarna. Visar forskningen.

Jag tror att vi var och en egentligen har mycket att vara tacksamma för. För mig räcker det att någon hör av sig som man inte hört av på länge eller när jag får sitta och läsa en bok i solen, gärna med en kopp kaffe inom räckhåll (och en sötsak om det är lördag!) Och särskilt viktigt att tänka på i svåra

tider. Det där lilla som lyser upp tillvaron.

Ett knep för att bli lyckligare är så enkelt som att säga tack oftare!

3. VAR DIG SJÄLV

I boken konstaterar Micael Dahlen att det är ”skitsvårt att vara sig själv”. Normer, krav, förväntningar (både egna och andras) reklam, budskap, sociala medier. Allt skapar en bild av hur vi ”borde vara”. Det är alldeles för lätt att förlora sig själv på vägen. Särskilt om du har framgång. Självkänsla och att tycka om sig själv för den man är, gör att du är mindre benägen att jämföra dig med andra. Det gör dig tryggare som person. Och då även lyckligare.

Du måste påminna dig själv om att du du-ger som den du är, bland annat genom att

våga försöka och att våga misslyckas. Att inte definiera dig själv utifrån ditt sammanhang (du är mer än ditt jobb, dina framgångar, dina pengar etc.) eller andras förväntningar på dig. Hamnar du i den fällan blir livet istället fyllt av måsten som du gör för andras skull istället för av egen fri vilja. Och du blir olyckligare.

Den här punkten är knepig. Och kräver en hel del navelskådande. Och mod. Att titta inåt, på sig själv. Det kan vara både riktigt jobbigt och läskigt. Men en stor nyckel finns här tror jag. Lycka är inte samma för var och en, många skulle tycka det vore förfärligt att sitta en hel eftermiddag i läsfätöljen, medan jag njuter och blir lyckligare. Det handlar om att hitta sin egen lycka. Att hitta sig själv, och tycka om det man hittar.

(Och särskilt knepigt i tider när vi ska hålla social distans. När vi måste umgås mer med oss själva. Då kan det bli svårt, mycket svårt. Tänk på att det alltid finns någon att prata med, för vissa tankar ska man inte sitta själv med. I Svenska kyrkan kan du kontakta våra präster och diakoner, de har tystnadsplikt och det ingår i deras jobb att ha samtal.)

Jag kommer att tänka på psalmen *Du vet väl om att du är värdefull*. Den sjöng jag på läger och i kyrkan som ung. Hur viktig är inte den texten! Och så tacksam (och därmed lyckligare!) jag är att jag har fått den med mig redan i unga år. Att jag är värdefull precis som den jag är. Och vet du, du är också värdefull precis som den du är.

TINA AUGUSTSSON

PSALM 791 (SKRIVEN AV INGEMAR OLSSON)

DU VET VÄL OM ATT DU ÄR VÄRDEFULL
ATT DU ÄR VIKTIG HÄR OCH NU
ATT DU ÄR ÄLSKAD FÖR DIN EGEN SKULL
FÖR INGEN ANNAN ÄR SOM DU

Foto: Emma Sverinsson

MICAEL DAHLEN

Född: 1973

Yrke: Författare, föreläsare och ekonomiprofessor vid Handelshögskolan i Stockholm. Blev professor i företagsekonomi med särskild inriktning mot marknadsföring 2008, 34 år gammal och då landets yngsta professor.

En liten bok om lycka: bygger på forskningslivsstudier om hur lyckan fungerar och vad som får oss att må bra. Utkom januari 2020.

Han har även skrivit en föreställning *Om Lycka* som framförts på Dramaten i Stockholm. Förutom att han själv deltog i föreställningen fanns också Johan Ulveson och en pianist på scen.

Andra utgivningar: Han har tidigare bland annat skrivit böckerna *Starkt kul*, *Kaosologi* och *Nextopia*. Samt litteratur och artiklar inom sitt forskningsområde marknadsföring.

Utmärkelser: Han har bland annat erhållit Mensapriset 2017, med motiveringen: "Micael Dahlen kan som ingen annan visa på, locka fram och skapa nya tankar, stora som små. Med professors exakthet och konstnärens vilda glädje får han sina ord och gärningar att tränga in i både hjärta och hjärna."

Övrigt: Sommarpratade 2010.

FÅ SAMTALSSTÖD HOS OSS

NÄR LIVET ÄR SVÅRT KAN DU BEHÖVA PRATA MED NÅGON. HÖR AV DIG TILL OSS NÄR DU VILL PRATA MED EN PRÄST ELLER EN DIAKON. DU BEHÖVER INTE VARA KRISTEN ELLER MEDLEM I SVENSKA KYRKAN, OCH DET KOSTAR INGENTING. VI FINNS HÄR FÖR DIG OAVSETT ÅLDER OCH LIVSSITUATION. INGEN FRÅGA ÄR FÖR LITEN, KONSTIG ELLER FÖR STOR.

Foto: Karolina Johansson IKON

VIKTIGA KONTAKTUPPGIFTER SVENSKA KYRKAN TJÖRN

VÄXEL 0304-66 00 55

TJORN.PASTORAT@

SVENSKAKYRKAN.SE

KONTAKTUPPGIFTER TILL

VÅRA PRÄSTER OCH DIAKON-

ER FINNS PÅ VÅR HEMSIDA:

SVENSKAKYRKAN.SE/

TJORN/KONTAKT

JOURHAVANDE PRÄST:

NÖDNUMMER 112

KYRKANS SOS: 0771-800 650

DU KAN PRATA OM ALLT

Samtal med en präst eller en diakon i Svenska kyrkan kallar vi ofta för självårdssamtal. För präster och diakoner är tron på Gud självklar, men du behöver inte tillhöra Svenska kyrkan eller vara troende. Du får – men behöver inte – prata om Gud, läsa Bibeln eller be när du talar med en präst eller diakon. Och det ingår i prästers och diakoners arbetsuppgifter att ha samtal, så du stör aldrig. De har dessutom tystnadsplikt och du kan vara anonym.

Oftast sker samtalen personligen i ett möte, men när vi har pågående pandemi försöker vi mötas på annat sätt, digitalt eller per telefon. Tillsammans hittar vi ett sätt som passar oss.

Svenska kyrkan Tjörns präster och diakoner nås via telefon och mejl. Du hittar kontaktuppgifter på svenskakyrkan.se/tjorn/personal-kontakt

SAMTALA DYGNET RUNT

Jourhavande präst är en samhällstjänst som du når den tid på dygnet när många andra verksamheter är stängda. Samtala på telefon, chatta eller skriv e-post. Prästen du talar med har tystnadsplikt. Nås via nödnummer 112.

svenskakyrkan.se/jourhavandeprast

Hos **Kyrkans SOS** får du tala med en medmänniska som lyssnar. Det är en person som är volontär och som har tystnadsplikt. Du kan ringa till SOS-telefonen, 0771-800 650, eller skriva till SOS-brevlådan. Telefonen är öppen vardagar kl. 13-21 och lördag-söndag-helgdag kl. 16-21. Du får vara anonym om du vill.

www.svenskakyrkan.se/kyrkans-sos

SOMMARPROGRAM

DET SOM KOMMER ATT HÄNDA I SOMMAR, KAN DU LÄSA OM PÅ VÅR HEMSIDA OCH I VÅR VECKO-ANNONS I ST-TIDNINGEN, SOM UTKOMMER PÅ ONSDAGAR TILL ALLA HUSHÅLL PÅ TJÖRN. DUBBELKOLLA ALLTID MED VÅR HEMSIDA, VI SKA GÖRA VAD VI KAN FÖR ATT DEN SKA VARA SÅ KORREKT SOM MÖJLIGT UNDER SOMMAREN.

VÅRT GUDSTJÄNSTFIRANDE KOMMER ATT BLI EN BLANDNING AV FRILUFTSGUDSTJÄNSTER OCH GUDSTJÄNSTER I VALLA OCH STENKYRKA KYRKOR. KLOCKSLAG OCH MER INFORMATION FINNS PÅ HEMSIDA. VARJE LÖRDAG KL 18.00 KOMMER EN HELGSMÅLSANDAKT ATT PUBLICERAS PÅ VÅR HEMSIDA OCH VÅRT FACEBOOK-KONTO.

VI ÄR STOLTA ÖVER DET GEDIGNA PROGRAM VI BRUKAR KUNNA ERBJUDA ALLA SOM BOR OCH VISTAS PÅ TJÖRN UNDER TRE HÄRLIGA SOMMARMÅNADER. MUSIK, FÖREDRAG, MÖTESPLATSER FÖR ALLA ÅLDRAR. I ÅR VET VI INTE HUR DET BLIR. VISSA SAKER HAR VI REDAN STÄLLT IN, ANNAT HAR VI STÄLLT OM OCH VISSA SAKER HOPPAS VI KUNNA GENOMFÖRA. MEN DET ÄR FÖR OSÄKERT ATT SKRIVA FÖR MYCKET I DETTA SOMMARNUMMER AV PETRUS. VÅRT SOMMARNUMMER BLIR UTAN DET VANLIGA SOMMARPROGRAMMET.

DET ÄR UNDER PRESSLÄGGNINGEN AV PETRUS EN SPECIELL TID, OCH TYVÄRR TYDER INGET PÅ ATT DET KOMMER BLI EN HELT VANLIG SOMMAR. VI FÅR FORTSÄTTA ATT VARA RÄDDA OM VARANDRA. DE PROGRAMPUNKTER SOM VI HAR, MÅSTE SJÄLVKLART FÖLJA MYNDIGHETERS OLIKA REKOMMENDATIONER GÄLLANDE HUR MÅNGA SOM FÅR VISTAS PÅ SAMMA PLATS MED MERA. I SKRIVANDETS STUND GÄLLER 50 PERSONER OCH ALLA RISKGRUPPER SKA AVSTÅ FRÅN SOCIALA SAMMANHANG. DESSUTOM ATT VI ALLA FORTSÄTTER HÅLLA DISTANS OCH TVÄTTAR HÄNDERNA.

WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/TJORN

UTSTÄLLNINGAR

23 JUNI – 23 AUGUSTI SOMMARUTSTÄLLNING I STENKYRKA KYRKA "DE VANLIGA"

Vi fortsätter succén från förra året och visar ytterligare 20 personporträtt av människor som levt och verkat på Tjörn. Öppet måndag till fredag: 8.00–16.00. Helger i samband med gudstjänst.

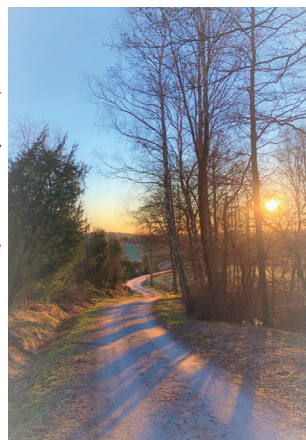

SIRI HÄGGMARK

3 JULI – 24 JULI VALLA FÖRSAMLINGSHEM "LÄNGTAN"

En fotoutställning av Maria Helena Seibt. Öppet vardagar 13.00–18.00.

Vernissage
3 juli 16.00.

ÖPPNA KYRKOR

VÅRA KYRKOR ÄR ÖPPNA FÖR BESÖK UNDER VARDAGAR 10.00–16.00 HELA SOMMAREN, MEN NÅGRA AV DEM HAR UNDER VISSA VECKOR SÄRSKILT ÖPPET MED BLAND ANNAT GUIDNING OCH CAFÉ. DU HITTAR ALLA ADRESSER PÅ SIDAN 30 I TIDNINGEN. RESERVATION FÖR ÄNDRINGAR.

STENKYRKA KYRKA

VARDAGAR HELA SOMMAREN

Våra kyrkor på Tjörn, har öppet vardagar mellan 10.00–16.00 för enskild andakt. Kom in i kyrkorummet, sitt en stund i egna tankar och bön. Låt våra kyrkorum få bli en plats för eftertanke och vila.

Vid **KLÖVEDALS KYRKA** finns det en Taize-inspirerad meditationsvandring. Start vid grinden in till kyrkogården från parkeringen.

24 JUNI – 30 AUGUSTI

SKÄRHAMNS KYRKA

Öppen varje dag
10.00–18.00.

TISDAGAR FRAM TILL 8 JULI

12.00– 16.00 I SKÄRHAMNS FÖR- SAMLINGSGÅRD

Loppis och café.

29 JUNI – 11 JULI 12.00 – 17.00

KLÄDESHOLMENS KYRKA

Klädesholmens kyrka är öppen vecka 27 och 28 mellan 12.00 till 17.00 måndag till lördag. Möjlighet till guidning.

(Musikkvällar onsdag 19.00 fram till 5 augusti, även i Stenkyrka kyrka. Annonseras separat på hemsidan).

29 JUNI – 11 JULI 12.00 – 17.00

RÖNNÄNGS KYRKA

Rönnängs kyrka är öppen vecka 27 och 28 mellan 12.00 till 17.00 måndag till lördag. Möjlighet till guidning.

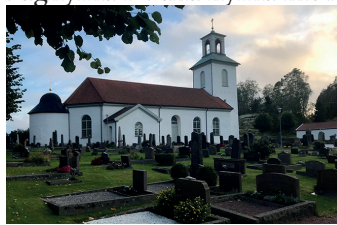

29 JUNI – 24 JULI VÄGKYR-

KA I VALLA KYRKA

MÅNDAG TILL FREDAG 13.00 – 18.00

Vägkyrka i Valla kyrka med daglig guid-

ning i Huitfeldtska gravkoret och Rune Ekres utställning "Johannespassionen".

- Andakt varje öppen dag 15.00.
- Musik i våffelcaféet med lokala musiker varje onsdag 15.30.
- Fredagsmusik 15.00 i Valla kyrka med olika musiker.
- Våffelcafé i Valla församlingshem.

PILGRIMSVANDRA

Foto: Maria Eliasson

RÖNNÄNG

25 JUNI 18.00–20.30

Vi samlas i Rönnängs kyrka för att sedan vandra fram till cirka 20.30. Vi går ca 4 km och vandringen är lätt till medelsvår. Präst Janåke Hansson. **OBS** fel datum i tryckta Petrus.

SUNDSBYLEDEN

21 JULI 18.00–20.30

Samling och start vid parkeringen på Sundsby (den stora parkeringen, inte den precis vid caféet). Vi går på kuperad mark bitvis i svår terräng. Viktigt att ha bra skor och vana att gå i kuperad terräng. Medtag något att dricka och lite fika, vi gör ett stopp under vandringen för att fika tillsammans.

STOCKEVIK/MORIK/BÖ

4 AUGUSTI

18.00–20.30

Vandringen går på stigar och i kuperad mark, men även på väg. Medelsvår vandring. Präst Jaana Pollari Lindström. Medtag dryck/frukt.

Kläder efter väder till samtliga vandringar!

**Eventuella frågor kontakta:
Anne-Marie Axelsson
tel. 0733–23 05 34.**

KYRKOGRÅDSVANDRING

RÖNNÄNGS KYRKOGRÅD

19 AUGUSTI 18.00

Mona Axelsson guidar och berättar. Avslutande andakt. Ingen föranmälan.

ATT VARA PILGRIM

ATT GÖRA EN PILGRIMSVANDRING INNEBÄR ATT MAN BRYTER UPP FRÅN VARDAGENS MÖNSTER, DET VANA OCH TRYGGA OCH GER SIG UT PÅ VANDRING.

Pilgrimsmotivet finner vi i flera kulturer och de flesta religioner. Pilgrim kommer enligt många från betydelsen i ordet främling.

Själen och kroppen aktiveras under en vandring. Man möter människor som man inte skulle möta i det dagliga livet. Genom vandringen tar du i anspråk resurser som du annars kanske inte använder och får därmed perspektiv på ditt liv i en tid då så mycket händer att du har svårt att se de stora linjerna.

PILGRIMENS SJU NYCKELORD FRIHET

Att lugnt vandra i naturen utan almanacka och kalender ger dig yttre och inre frihet från alla stressfaktorer. I vårt upptrissade tempo vägrar pilgrimen att låta sig förslavas under kalendertiden. I vandringens frihet exponeras skrattet och sorgen, ja varje lager under livsytan blottläggs. Staven är frihetens symbol.

ENKELHET

När ränseln packas inser du att du inte behöver 25 kilo på ryggen, utan tolv! Lite mat, vatten och ett klädbyte räcker. Sovsäck, liggunderlag och

Att vandra som pilgrim är att vandra med Gud.

en yta att sova på. Det mesta – och det bästa – i livet är gratis. Man inser snart att man inte behöver så fasligt mycket. Du lever gott ändå.

TYSTNAD

Att gå i stilla eftertanke är att gå mot vardagskulturen med dess ständiga ljud- och bildbrus. Jakten på nyheter, information, senaste nytt inom skräpkulturen och ständigt nya upplevelser klingar av i "tystnadens kultur".

BEKYMERSLÖSHET

I betydelsen avsaknad av bekymmer. Ett undanträngt begrepp idag. Under vandringen märker man efter hand att ens egna bördor och ens egen ångest blir lättare.

Vardagsoron och det som tynger sinnet klingar av. En friskvård som ingen terapi eller medicin kan ersätta.

LÅNGSAMHET

Under vandringen i lagom lunk kommunicerar du med andra underliggande skikt och lämnar det rationella, det intellektuella och det logiska. Det finns tid för eftertanke och bön, tystnad och koncentration.

ANDLIGHET

Jordiskt och himmelskt, andligt och materiellt, synligt och osynligt. Här försvinner gränser. Att vandra som pilgrim är att vandra med Gud. Själva vandringen i sig bär på en andlighet som underlättar det inre arbetet med de existentiella frågorna: Själva varandet. Liv och död. Mening och meningslöshet. Glädje och sorg.

DELANDE

Med själva delandet står och faller pilgrimsvandrandet. På den fysiska vandringen delar vi sociala frågor om familj, hem och jobb. Vi delar mat, vatten, ömma fötter, arbete och problem som dyker upp. Att få dela med sig av sin smärta, sina mödor, glädjeämnen och längtan – Du behöver inte öppna alla dina inre rum, bara tillräckligt många för att bjuda på den som är du själv.

Från Pilgrim i Sverige

FÖR BARN & UNGA

SOMMARHÄNG I RÖNNÄNG

15-18 JUNI 10.00 – 14.00 (ANMÄLAN KRÄVS)

Sommarvecka för dig som går i åk 3- 5. Sång, lek, tävlingar, mat, bibelsnack och pyssel. Vi träffas i Rönnängs församlingshem. Ingen kostnad. För anmälan eller mer information: Lotta Axelsson 0733-23 05 33

SOMMARFRÄS I MYGGENÄS

15-18 JUNI 10.00-15.00 ÅK 3-6

22-25 JUNI 10.00-15.00 FSK-ÅK 2

En öppen verksamhet med utflykter, lek och skapande. Ingen anmälan behövs. Ingen avgift. Vi serverar lunch 12.00. Observera att det i år är två olika grupper beroende på ålder.

BARN I KUSTKYRKAN

6 JULI-10 JULI

11.00-13.00 LINNEVIKENS BADPLATS KYRKESUND

Varje dag pyssel och utlåning av strandleksaker, kostnadsfritt. Vi finns i ett tält på stranden i anslutning till simskolan. Ev. frågor Anne-Marie Axelsson tel. 0733-23 05 34.

TISDAG 30 JUNI

15.30-17.30 BARN I VÄGKYRKAN

VALLA FÖRSAMLINGSHEM

Brädspelseftermiddag för hela familjen.

Ta med dina bästa spel så spelar vi tillsammans. Våffelcaféet och lekrummet är öppet. Finns något som passar alla åldrar.

TORSDAG 2 JULI

15.30-17.30 BARN I VÄGKYRKAN

VALLA FÖRSAMLINGSHEM

Lek, skapande och våfflor för barn i alla åldrar.

TORSDAG 9 JULI

17.00-19.00 BARNENS DAG I KLÖVEDAL

Ansiktsmålning, chokladhjul, tillverka nalletröjor, dekorera cupcakes. Kyrkdetektiven med andakt.

Fika - korv med bröd och glass.

Alla aktiviteter är gratis, fika för vuxna 40 kr men barn gratis. Barn i Kustkyrkan.

8-9 AUGUSTI FRIVOLT I SKÄRHAMN

INSTÄLLT

KONFIRMATION 20-21

Vem är jag och vem vill jag vara? När du är konfirmand finns möjlighet att fundera på sådant som vi kanske inte gör varje dag. Du får åka på läger, lära känna nya människor och ställa frågor om livet och Gud.

Vi har skickat ut en folder till alla som i höst börjar åk 8. Du kan välja vilken grupp du vill. Kanske vill du och dina kompisar välja samma eller kanske vill du ha nära till kyrka och församlingshem. Vardag eller helg? Du väljer ett alternativ som passar dig! Du hittar all information på vår hemsida. Det är också där du anmäler dig. Sista anmälningssdag är **6 september**, men först till kvarn...

Vi har som vanligt fyra olika grupper att välja mellan. En i varje församling på Tjörn. Du kan välja att vara med i en grupp som har träffar varannan vecka eller en grupp som har träffar på vissa helger. Välj det som passar dig bäst!

Det är aldrig försent att lära sig mer om kristen tro. Även för dig som är äldre finns det möjligheter. För visst går man även som vuxen och bär på frågor om livet och tron. Vi startar vuxengrupper efter behov. Hör av dig till oss.

www.svenskakyrkan.se/tjorn/konfirmation
www.svenskakyrkan.se/tjorn/vuxenkonfirmation

ANMÄL SENAST
6 SEPTEMBER,
FÖRST TILL
KVARN.

SOMMARKÖR I RÖNNÄNG

Visst är det härligt att sjunga? Det tycker i varje fall många av oss här på Tjörn! Därför samlas vi även på sommaren för att sjunga tillsammans.

I sommarkören i Rönnäng kan alla vara med oavsett om man bor här eller om man är på tillfälligt besök. **Kören samlas fyra onsdagar från och med 24/6.** Vi medverkar i gudstjänst så långt det är möjligt och följer givetvis folkhälsomyndighetens råd och anvisningar.

Vi kommer att sjunga sånger med en mjuk sommarkaraktär. Flera av sångerna finns förinspelade av Sensus på Scorex, ett verktyg för dig som föredrar att öva hemma. Ingen avgift.

Foto: Tina Augustsson

Tid: 24 juni 17.00

Plats: Rönnängs församlingshem

Kontakt för information och anmälan:

Sven Eckerdal, kantor; 0733-230512

VI LEVER ALLA UNDER SAMMA HIMMEL

Tillsammans med partner världen över ger Act Svenska kyrkan människor i utsatta situationer tillgång till hygienartiklar, skyddsutrustning, matpaket och information om hur spridningen av coronaviruset kan minskas. Tillsammans gör vi skillnad.

SWISHA DIN GÅVA TILL
900 1223

svenskakyrkan.se/act

ÖPPET PÅ EXPEDITIONEN I SOMMAR

Under perioden 29 juni till 7 augusti är expeditionen – och växeln – öppen vardagar mellan 9-12.

Måndagen den 20:e juli har vi stängt.

Telefon: 0304-66 00 55

E-post: tjorn.pastorat@svenskakyrkan.se

DE FLESTA ARRANGEMANGEN
GENOMFÖRS TILLSAMMANS MED

sensus

FRITT INTRÄDE OM INGET
ANNAT ANGES.

SOMMARHÄLSNING FRÅN BISKOP SUSANNE

Häromdagen hörde jag om en fyra kilometer lång kö för att få ett matpaket. Fyra kilometer! Långsamt förstår jag vilka enorma konsekvenser som följer av den pågående pandemin. Ingen är opåverkad och ett dödsfall är en svår händelse oavsett var i världen det händer. Pandemin förstärker världens orättvisor på ett alarmerande sätt. Rapporterna om hungersnöd och växande fattigdom är nedslående.

Tacksamheten över att leva i ett land med fungerande sjukvård, rent vatten och frånvaro av korruption är stor.

Jag vill gärna skicka en sommarhälsning till er som bor i Göteborgs stift. Den kommer i en tid som inte liknar någon de flesta av oss upplevt. Hälsningen har en dov bakgrundsfärg för situationen är allvarlig. Den oro som många känner är värd att ta på stort allvar. Samtidigt rymmer min hälsning också ljusare färger.

På mycket kort tid har vårt samhälle förmått ställa om på ett imponerande sätt. Antalet intensivvårdsplatser i landet har mer än fördubblats. Enskilda och organisationer hittar samarbeten som leder till kreativa lösningar på nya problem. I Svenska kyrkan har vi uppmanat enskilda och församlingar att ställa in! Jag är stolt över att höra om allt som sker i denna anda.

Klätt i kyrkans traditionella språkbruk ser jag många tecken på tro, kärlekshandlingar och en värld som mobiliserar hopp. Tro, hopp och kärlek – gåvor från Gud – tas verkligen emot och används i medmänniskans och samhällets tjänst (1 Korintierbrevet 13).

Foto: Kristin Liddell

SUSANNE RAPPMANN, BISKOP I GÖTEBORGS STIFT

Samtidigt ringlar sig den orättfärdigt långa matkön fram. Den visar tydligt att vi lever i en brusten värld. Att någon ändå organiserar kön är ett tecken på Guds närvaro.

Vår Gud bär sår – det är mitt valspråk och vår tro.

Vår Gud går med också i dödsskuggans dal.

Vi är inte den första generation som drabbats av en pandemi. Kanske kan två andliga övningar som burit kristna före oss vara till hjälp. De är enkla och kan utföras var som helst:

1. Uppmärksamma det goda i tillvaron. T ex solen som värmer och blommornas skönhet. Telefonsamtal från en vän och maten på bordet.
2. Uttryck tacksamhet för detsamma.

Men önskan om Guds rika välsignelse!

SUSANNE RAPPMANN
Biskop i Göteborgs stift

KRISER HANTERAS BÄST GEMENSAMT

SAMMA HIMMEL. SAMMA RÄTTIGHETER. VERKLIGHETEN SER OLIKA UT.

EN GLOBAL PANDEMI KRÄVER GLOBALA LÖSNINGAR. I EN KRIS SOM DRABBAR OSS ALLA I OLIKA UTSTRÄCKNING BLIR DET TYDLIGARE ÄN NÅGONSIN ATT VI LEVER UNDER SAMMA HIMMEL, MEN ATT VÅRA VILLKOR FÖR ATT BEKÄMPA PANDEMIN SER VÄLDIGT OLIKA UT. TILLSAMMANS KAN VI SPRIDA MEDMÄNSKLIGHET OCH HOPP!

Coronaviruset skapar kaos i stora delar av världen och människor som lever i utsatthet drabbas hårdast. De senaste månaderna har Act Svenska kyrkan i nära samråd med partner sett över hur de verksamheter vi stödjer påverkas av coronaepidemin. Tillsammans har vi gått igenom vad som kan göras för att minimera smittspridning, stödja insatser för att hantera sjuka och för att kunna fortsätta det långsiktiga utvecklingssamarbetet under olika restriktioner.

STOPPA SPRIDNINGEN AV CORONAVIRUSET

Smittspridningen i samhällen med få resurser och dåligt rustad sjukvård kommer att få katastrofala följder. Act Svenska kyrkan uppmanar nu till gåvor för insatser som:

- Delar ut tvål och rengöringsmedel till skolor i Sydsudan.
- Stödjer barn och ungdomar som drabbas av stängda skolor i flyktingläger i Kenya.
- Sprider information om viruset på olika språk i flyktingläger i Myanmar.
- Delar ut matpaket till palestinska familjer som förlorat sin inkomst i Betlehem.

VI FINNS PÅ PLATS INNAN, UNDER OCH EFTER KRISEN

Det är lätt att vända sig inåt i en global kris. Men vi måste i alla lägen tänka både kort-

Foto: Magnus Aronson / KON

och långsiktigt, både lokalt och globalt. Act Svenska kyrkan är med och räddar liv på platser där handtvätt och social distansering överhuvudtaget inte är möjliga.

Människans förmåga att gemensamt hantera kriser är stor. Efter den akuta fasen måste det också finnas stöd för att orka leva vidare. Drama, gemensam matlagning, fotbollsträning, säkra lekplatser och samtalsgrupper är exempel på psykosociala insatser din gåva bidrar till. I en kris som drabbar oss alla i olika utsträckning, oavsett var i världen vi befinner oss, blir det tydligare än någonsin att vi alla lever under samma himmel.

STÖD ACT SVENSKA KYRKAN

SWISH: 900 1223

PLUSGIRO: 90 01 22-3

BANKGIRO: 900 1223

act
Svenska kyrkan

LÄS MER PÅ:
[SVENSKAKYRKAN.SE/ACT](https://svenskakyrkan.se/act)

Foto: Simon Stanford IKON

ATT FÅ EN STUNDS FRIHET I FORM AV FOTBOLLSTRÄNING TILLSAMMANS MED VÄNNERNA KAN VARA VAD MAN BEHÖVER NÄR ALLT KRISAR RUNT OMKRING. BILD FRÅN FLYKTINGLÄGRET KAKUMA I KENYA.

HUR MYCKET ETT MATPAKET BETYDER ÄR SVÅRT ATT FÖRESTÄLLA SIG NÄR MAN ALDRIG VARIT HELT UTAN MAT. ETT MATPAKET KAN VARA HELT LIVSAVGÖRANDE.

Foto: Ibrahim Jashan/ACT Alliance/DSPR-NECC

VEM ÄR GUD I CORONA-TIDER?

Nu när människor skall stanna hemma och kyrkorna inte längre kan vara en plats för sammankomst har sociala medier översvämmats av ett oräkneligt antal gudstjänster och andakter. *"Aldrig förr har så många försökt göra så mycket som de inte kan för så få"*. Så beskriver en kyrkomedarbetare, lite skämtsamt och med viss självironi, den omfattande produktionen. Gud är föremål för bön, för de som drabbas, de som kämpar. Budskapet och gudsbilderna som förmedlas är tröstande och delande.

På 1300-talet, när digerdöden drog genom världen, lät det annorlunda. Sjukdomen sågs av många som Guds straff och genom botgöring skulle Guds vrede blidkas och mänskligheten skonas. Den gudsbilden

återfinns både i de bibliska berättelserna och hos kristna fundamentalister, när någonting hemskt inträffar, typ *"skyll er själva, syndens lön är döden"*. Corona är inget undantag. Religiös tro lockar inte alltid fram det bästa hos människor. Tur att vi kan hitta Gud på andra ställen.

Författaren och journalisten Göran Greider förlorade sin mamma för inte så länge sedan. Hon blev 94 år och dog på ett äldreboende i sviterna av corona-viruset. Familjen, barn och barnbarn, kunde inte besöka henne på grund av smittorisk, utan fick kommunicera via en sjuksköterska som stod med en mobiltelefon bredvid mamman.

Det är en erfarenhet som delas av många nu, när besöksförbud råder och människor dör

”Vi bär Gud och Gud bär oss, som ett dansande par i en vemodig vals, i en trotsig tango. Så vill jag tro om allt. Det goda kan ske. Och när det sker, då sker Gud”

ensamma, utan sina anhörigas fysiska närvaro. Det är ett existentiellt undantagstillstånd, som är känslomässigt svårt för alla som tvingas vara där: för den döende själv, de anhöriga och sjukvårdspersonalen. Vi vill hålla i handen, röra vid varandra, vara nära. Det kan vi inte nu.

Under sin mammas sjukdomstid gjorde Göran Greider ett inlägg på sociala medier. Ett av få inlägg som handlat om Gud och vem Gud är. Han skrev: *”Gud botar ingen sjuk. Men kan kanske någon gång få den sjuke att inte släppa taget om livet. Det är det enda jag tror om Guds närvaro i denna värld”*.

Greiders tweet drabbar mig. Det är en gudsbild som handlar om närvaro och inte om makt. En Gud som kämpar, som kanske någon gång, inte alltid, inte allsmäktigt, utan kanske någon gång kan få den sjuke eller den som kämpar, den som är på väg att ge upp, att orka lite till. Det är vackert och hoppfullt.

I dikten **”Kort paus i orgelkonserten”** skriver poeten Tomas Tranströmer: *”Och jag vaknar upp till det där orubbliga KANSKE som bär mig genom den vacklande världen”*.

Ordet ”kanske” är underskattat. Det är inget för de tvärsäkra och övertygade, men

för oss som vacklar, försöker hitta fram och hålla ihop är det längtan och hopp.

När människor kliver ut på balkongerna i det sargade Italien och sjunger tillsammans står Gud längst bak i kören: *”Varde ljus”*. När sjuksköterskan ser Göran Greiders mamma i ögonen och håller fram mobiltelefonen är det hon som är Guds kropp och händer just där och just då.

Vi bär Gud och Gud bär oss, som ett dansande par i en vemodig vals, i en trotsig tango. Så vill jag tro om allt. Det goda kan ske. Och när det sker, då sker Gud.

PONTUS BÄCKSTRÖM

Pontus
Bäckström
är arbetsle-
dande präst i
Carl Johans
församling i
Göteborg. Text-
en har tidigare
varit public-
erad i GP.

Foto: Carl Johans församling

ALLA TILLSAMMANS TJÖRN

Foto: Johannes Frandsen IKON

SVENSKA KYRKAN TJÖRN INGÅR I NÄTVERKET ALLA TILLSAMMANS TJÖRN. ETT NÄTVERK DÄR FRIVILLIGA TILLSAMMANS MED TJÖRNS KOMMUN ÄR EN RESURS FÖR DE SOM SITTER I SJÄLVISOLERING ELLER KARANTÄN UNDER CORONAPANDEMIN.

Alla diakoner inom Svenska kyrkan Tjörn är involverade i Alla tillsammans Tjörn.

Vad har ni gjort under våren?

– Vi har främst handlat mat åt personer som behövt stanna hemma. Men även utträttat andra ärenden så som att hämta medicin på apoteket. När man inte har någon annan är det ovärderligt att få denna hjälp, säger diakon Maria Eriksson.

Vem som helst som bor eller vistats på Tjörn har kunnat få hjälp. Det har även varit möjligt att ställa upp som volontär och hjälpa till. Diakonerna har även varit samordnare för

alla volontärer. Så det har varit en vår med många annorlunda arbetsuppgifterna för diakonerna.

Finns Alla tillsammans Tjörn kvar under sommaren?

– Vi finns kvar så länge som myndigheterna har kvar uppmaningen om social distansering

Vad kommer att hända med nätverket efter coronapandemin?

– Tanken med Alla tillsammans Tjörn är att det ska vara ett nätverk som finns kvar, men vars inriktning förändras utifrån behoven. Tanken att hjälpas åt är det grundläggande,

och att förmedla kontakter mellan Tjörnbör. Svenska kyrkan Tjörn ingår i olika nätverk på Tjörn, och det är alltid bra att lära känna varandra, nu vet vi våra olika styrkor och kan bygga vidare utifrån det, säger Maria Ersson.

De organisationer från civilsamhället som ingår i nätverket är:

- Svenska Kyrkan Tjörn
- Tjörns Sparbank
- Tjörns Röda Korskrets
- Rädda barnen Tjörn
- Egnahemsfabriken
- Omställning Tjörn
- Agapes vänner
- Frivilliga resursgruppen Tjörn
- Studieförbundet Vuxenskolan
- SPF Tjörnveteranerna

"Tanken att hjälpas åt är det grundläggande"

Du kan läsa mer om nätverket här:
tjorn.allatillsammans.se/

Behöver du hjälp? Du kan genom hemsidan söka om hjälp eller bli volontär, det går också bra att ringa 0733-230 571.

VÅR EGEN TROLLFABRIK HAR LEVERERAT

INTRESSEFÖRENINGEN I RÖNNÄNG KONTAKTA RÖNNÄNGS FÖRSAMLING OCH BAD OM HJÄLP MED UTSMYCKNING TILL EN NY PROMENADSLINGA. NAMNET PÅ SLINGAN ÄR TROLLSTIGEN, SÅ VÅR EGEN TROLLVERKSTAD STARTADE.

I församlingens olika barnverksamheter tillverkades troll och många fick dessutom uppmuntrande budskap.

– Tanken med trollen är att de ska locka barnfamiljer ut på vandring, säger pedagog Lotta Axelsson.

Totalt tillverkades 40 olika troll som nu är placerade längs vandringsleden. Det är ett uppskattat inslag och reaktionerna är positiva.

– Det är roligt att bli tillfrågade och få vara en del av lokalsamhället. Dessutom få bidra till att familjer kommer ut i naturen och att alla får ta del av små peppande ord, säger Lotta.

Foto: Lotta Axelsson

NÅGRA AV TROLLTILLVERKARNA MED SINA ALSTER LÄNGS MED STIGEN.

Vill du gå Trollstigen? Den går mellan Klädesholmens nya kyrkogård och Stansvik (bakom Blomsterhavet). Går man fram och tillbaka är den ungefär 2,3 km lång.

BLEKETS KYRKA

KAPELLVÄGEN 5, 471 96 BLEKET

Det finns några parkeringsplatser utanför kyrkan.

HÅLLPLATS BLEKETS SKOLA.

DYRÖNS EFS-KYRKA

HAMNVÄGEN 27, 471 43 DYRÖN

Ta färjan från Rönnäng. Parkera bilen vid parkeringen i Stansvik vid Tjörns ishall.

HÄRÖNS SKOLHUS

Parkera vid Linnevik, vid infarten till Kyrkesund. Gå cirka 400 meter till färjeläget. Det går inte att parkera vid färjan. Ta färjan (tidtabell) från Kyrkesund och promenera till skolhuset (ca 200 m.)

KYRKANS HUS I KÅLLEKÄRR.

SVENBORGSVÄGEN 4, 471 94 KÅLLEKÄRR

Det finns en parkeringsplats 50 meter från huset.

HÅLLPLATS KÅLLEKÄRR.

KLÄDESHOLMENS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM KYRKVÄGEN 10, 471 51 KLÄDESHOLMEN.

Det finns några få parkeringsplatser utanför kyrkan och församlingshemmet.

HÅLLPLATS KLÄDESHOLMEN ÖSTRA.

KLÖVEDALS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM KYRKOFJÄLL 224, 471 92 KLÖVEDAL.

Det finns parkeringsplatser mellan kyrkan och församlingshemmet.

HÅLLPLATS KLÖVEDAL TÅDÅS.

MYGGENÄS FÖRSAMLINGSGÅRD

ANTILOPVÄGEN, 471 61 MYGGENÄS

Det finns parkeringsplatser utanför.

HÅLLPLATS MYGGENÄS CENTRUM.

RÖNNÄNGS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM.

KYRKVÄGEN 26, 471 41 RÖNNÄNG

Det finns parkeringsplatser utanför församlingshemmet.

HÅLLPLATS RÖNNÄNGS BRYGGA CA 700 M TILL KYRKAN

STENKYRKA KYRKA

STENKYRKOVÄGEN 30, 471 93 KÅLLEKÄRR

Det finns några parkeringsplatser utanför kyrkan. Det finns fler p-platser nere vid kyrkogården (ca 100 m) och vid Billströmska folkhögskolan.

**HÅLLPLATS STENKYRKA KYRKA ELLER
BILLSTRÖMSKA FOLKHÖGSKOLAN.**

SKÄRHAMNS KYRKA OCH FÖRSAMLINGSGÅRD KYRKVÄGEN 8B, 471 32 SKÄRHAMN

Det finns i princip inga parkeringsplatser uppe vid kyrkan. Parkera vid fd Saga biografen.

**HÅLLPLATS SKÄRHAMN NORRA ELLER
SKÄRHAMNS TORG.**

VALLA KYRKA OCH FÖRSAMLINGSHEM, VALLA KYRKVÄG 31, 471 72 HJÄLTEBY KRÅKEDALSVÄGEN 43, 471 72 HJÄLTEBY

Det finns parkeringsplatser mellan kyrkan och församlingshemmet

HÅLLPLATS VALLA KYRKA.

ÅSTOLS MISSIONSHUS

GULLHEDEN 3, 471 44 ÅSTOL

Ta färjan från Rönnäng. Parkera bilen vid parkeringen i Stansvik vid Tjörns ishall.

ÖVERGÅRDSVÄGEN 39, HÖVIKSNÄS

Valla församlings lägenhet i Höviksnäs.

FÖR ATT HITTA KOLLEKTIVTRAFIKEN SE

Västtrafiks webbsida reseplaneraren.

<http://reseplanerare.vasttrafik.se/>

SVENSKA KYRKAN TJÖRN, PASTORSEXPEDITIONEN

HAMNGATAN 17, 471 32 SKÄRHAMN

telefon växel: 0304 66 00 55

tjorn.pastorat@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/tjorn

HÅLLPLATS SKÄRHAMNS TORG

SOMMARENS ÖPPETTIDER, SE SID 22

Bidra till vår diakonikassa?

Från vår diakonikassa kan våra diakoner ta pengar för att bidra med pengar till en matkasse eller mediciner, som ett komplement till övriga bidrag. Vanligtvis fylls diakonikassan på via kollekter, men eftersom vi under våren haft färre kollekter så behöver vi nu din hjälp för att kunna hjälpa andra.

Du kan swisha valfritt belopp till **123 664 27 48**. Stor som liten gåva går direkt till behövande i vår närhet. Viktigt att ange **Diakonikassa** i meddelandefältet.

Läs mer på sid 10

Behöver du prata med någon?

Sitt inte ensam med tankar och funderingar. Våra diakoner och präster finns för dig och kan ge samtalsstöd. Du hittar kontaktuppgifter på vår hemsida.

Läs mer på sid 15

Corona drabbar alla, stöd Act Svenska kyrkan!

Act Svenska kyrkan finns i nätverk över hela världen. De som från början har det svårt, drabbas än hårdare av coronapandemin. Det behövs pengar till handhygien, informationskampanjer, vatten, sjukvård... Behovet är oändligt. Nu behöver vi tänka på solidaritet över världen, över gränser.

Swisha din gåva redan idag till 900 12 23.

Läs mer på sid 24

Vad händer i sommar?

Vårt hela sommarprogram hittar du i år på vår hemsida.

I tidningen kan du läsa om våra pilgrimsvandringar, utställningar och öppna kyrkor. Vi har också en sommarkör. Reservation för sena förändringar!

Från sid 16 och framåt.

